

PERUSTUSLAKIVALIOKUNNAN MIETINTÖ 4/2008 vp

Hallituksen esitys laiksi ehdokkaan vaalirahoituksen ilmoittamisesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 12 päivänä kesäkuuta 2008 lähettänyt perustuslakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi ehdokkaan vaalirahoituksen ilmoittamisesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta (HE 81/2008 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- vaalijohtaja, neuvotteleva virkamies Arto Jääskeläinen, oikeusministeriö
- professori Mikael Hidén
- oikeustieteen lisensiaatti Lauri Tarasti.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ehdokkaan vaalirahoituksen ilmoittamisesta annettua lakia. Lakiin lisättäisiin säännös, jonka mukaan vaalirahoitusilmoituksessa on oltava tiedot kunnallisvaaliehdokkaan vaalikampanjan kuluista eriteltyinä vaalimainontaan sanoma- ja aikakauslehdissä, radiossa, televisiossa ja muissa viestintävälineissä, ulkomainontaan, muuhun vaalimainontaan, mainonnan suunnitteluun ja

vaalitulaisuuksiin käytettyihin kuluihin sekä muihin kuluihin. Lisäksi yksittäisen tuen arvoa ja sen antajan nimeä koskevan ilmoitusvelvollisuuden raja laskettaisiin kunnallisvaaleissa nykyisestä 1 700 eurosta 1 000 euroon.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Esitykseen ei sisälly säätämismääräysperusteita.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana seuraavin huomautuksin.

Hallituksen esitys sisältää yksittäisen tuen arvoa ja sen antajaa koskevan ilmoitusvelvollisuuden rajan alentamisen lisäksi ehdotuksen kunnallisvaaliehdokkaan vaalikampanjan kulujen erittelyvelvollisuudesta. Uuden säännöksen mukaan ehdokkaan tulee ilmoittaa vaalikampanjansa kulut eriteltyinä vaalimainontaan sanoma- ja aikakauslehdissä, radiossa, televisiossa ja muissa

sa viestintävälineissä, ulkomainontaan, muuhun vaalimainontaan, mainonnan suunnitteluun ja vaalitilaisuuksiin käytettyihin kuluihin sekä muihin kuluihin. Vaalikampanja käsittää valiokunnan mielestä ajallisesti vähintään ehdokaslistojen jättämisen ja vaalipäivän välisen ajan. Poliittisen toiminnan luonteen vuoksi sääntelyn soveltamiseen jää väistämättä erilaisia rajanvetokysymyksiä esimerkiksi sen suhteen, millaiset kulut katsotaan vaaleihin liittyväksi. Tämän vuoksi valiokunta pitää aiheellisena, että oikeusministeriö antaa ehdokkaille suunnatun ohjeistuksen uuden säännösten soveltamisesta hyvissä ajoin ennen kunnallisvaalien toimeenpanoa.

Oikeusministeriö on tämän vuoden toukokuun lopussa asettanut toimikunnan, jonka tehtävänä on valmistella ehdotus puolueiden ja vaaliehdokkaiden rahoitusta ja sen valvontaa koskevan lainsäädännön uudistamiseksi. Toimi-

kunnan asettamispäätöksen mukaan sen tulee antaa vaaliehdokkaiden rahoitusilmoitusten sisältöä, niiden tekemistä samoin kuin niitä koskevia sanktioita koskevat ehdotuksensa tämän vuoden loppuun mennessä. Perustuslakivaliokunta pitää käynnistettyä uudistamishanketta erittäin tärkeänä ja katsoo, että toimikunnan työn perusteella laadittava hallituksen esitys tulisi saattaa eduskunnan käsiteltäväksi pian vuoden 2009 valtiopäivien alettua.

Lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella perustuslakivaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 16 päivänä kesäkuuta 2008

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Kimmo Sasi /kok
vpj. Jacob Söderman /sd
jäs. Tuomo Hänninen /kesk
Ulla Karvo /kok
Elsi Katainen /kesk
Esko Kiviranta /kesk
Kari Kärkkäinen /kd (osittain)
Elisabeth Naucclér /r
Ville Niinistö /vihr (osittain)

Mikaela Nylander /r
Tuula Peltonen /sd
Veijo Puhjo /vas
Tuulikki Ukkola /kok
Antti Vuolanne /sd
vjäs. Outi Alanko-Kahiluoto /vihr (osittain)
Hannu Hoskonen /kesk (osittain)
Johannes Koskinen /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Risto Eerola.